

Sectie der sterfgevallen is blijkbaar niet verricht; of de voor eclampsie kenmerkende necroses in lever en milt hebben bestaan, is dus niet zeker; dit is wel te verwachten, daar deze necroses ontstaan door sereuze ontsteking; de bezwaren der pathologen hiertegen zijn niet steekhoudend; EPPINGER toonde bij levende mensen de versterkte capillaire permeabiliteit = sereuze ontsteking aan (cantharidineblaas). De veranderingen in de lever zijn zo dynamisch, dat de microscoop achteraan komt sukkelen (DEELMAN).

Het experimentele bewijs is dus geleverd, dat bij mensen door steeds zwaarder belasten van hypophyse-bijniersysteem (de sterfgevallen kwamen na maximaal drie weken voor) achtereenvolgens alle klinische symptomen van eclampsie te voorschijn komen; bij zwangeren bestaat deze belasting, bij de een meer, de ander minder; bijnierschorshyperplasie is bij zwangeren sinds 50 jaar bekend.

Dieetfouten kunnen in deze zin belastend werken. Dit blijkt uit:

1e. Proeven op dieren, caseïnerijk dieet veroorzaakt bijnierschorshyperplasie (SELYE).

2e. Crise hémoclasique (WIDAL). Vele ogenschijnlijk gezonde mensen tonen deze crisis, na drinken, nuchter, van 200 cm³ melk (leucopenie, serumewitveranderingen, bloeddrukverlaging, albuminurie 20 min later); deze crisis behoort waarschijnlijk (zie onder 1) tot „stress”.

3e. Ervaring tijdens de oorlog.

Het is onmogelijk dit uitgebreide onderwerp, m.i. van waarlijk fundamentele betekenis voor de algemene ziekteleer, in een kort stukje recht te laten wederbaren. De aetiologie der toxicosis is echter het hypothesestadium gepasseerd.

Amsterdam, 23 December 1950

R. SCHUURMANS

DE CLINITEST-TABLETTEN

De clinitest-tabletten, voor het onderzoek van de urine op suiker, zullen binnenkort verkrijgbaar zijn.

De Medische Advies Commissie der Nederlandse Vereniging van Suikerzieken heeft het gebruik van deze tabletten door diabetespatiënten toegestaan, onder de uitdrukkelijke voorwaarde, dat de behandelende arts hieraan zijn goedkeuring verleent.

's-Gravenhage, 18 December 1950

F. GERRITZEN

Medisch Adviseur der Ned. Ver. v. Suikerzieken

NOG EENS: KWARTELVERGIFTIGING

Dat wij voor de studie van dit belangwekkende verschijnsel niet naar Italië of nóg verder van huis behoeven te gaan, maar dicht bij honk kunnen blijven, is op te maken uit een passage bij J. F. MARTINET, meester der vrije konsten, predikant enz., enz. te Zutphen, die in zijn *Katechismus der Natuur* 2) ons het volgende mededeelt:

„Deeze Vogeltjes 3), nevens Ringmusschen, Geelgorsen, Kersvinken, enz. aazen, gelijk de ervaren Geneesheer DE MAN ons onlangs geleerd heeft, 's winters, op de dolle Kervel, eene gevaarlijke Plant. Zij doen dit vóór, en wanneer er sneeuw valt, waardoor zij wel geen nadeel lijden, doch intusschen zo vergiftig worden voor Menschen, dat onlangs in een Huisgezin te Nimwegen, waar men dezelve, na ze wél uitgehaald en gezuiverd te hebben, gebraden gegeten hadt, de Moeder het leven moest laten, terwijl Vader en Dogter den dood met moeite ontkwamen. Deeze voorzigtige Arts heeft derhalven zijne Vaderlanders, in een openbaar Geschrift, over dit treurig geval, verstandig

1) *N.T.v.G.* blz. 2982, 14 Oct. 1950 en blz. 3135, 28 Oct. 1950.

2) Amsterdam, bij JOHANNES ALLART, 1778, Dl II, blz. 276.

3) nl. leeuweriken.

geraaden, vóór en na den 1) gevallen sneeuw wél toe te zien, ja in alle Saisoenen de Maagen deezer Vogeltjes naauwkeuriglijk te onderzoeken, en te letten, of ze niet gevuld zijn met eene fijne groente, donker van verwe, stinkend, walgend, en hoofdbedwelmend van reuk, (eene hoedanigheid van de dolle Kervel) om, wanneer men dit bevindt, dezelve aanstonds, zonder zich te bedenken, weg te werpen”.

Rotterdam, 23 December 1950

A. G. J. HERMANS

BERICHTEN

BUITENLAND

WERELDBERICHTEN. — **CONFERENTIE OVER TECHNISCHE HYGIËNE.** Onder voorzitterschap van prof. W. F. J. M. KRUL, directeur van het Instituut voor Drinkwatervoorziening, werd op initiatief van de Wereldgezondheidsorganisatie te 's-Gravenhage een conferentie over „Environmental Sanitation” gehouden. Een veertigtal deskundigen op het gebied van technische hygiëne uit 16 Europese landen nam aan de besprekingen deel (*WHO Press Release*, 23 November 1950).

BELGIË. — **PRIJSVRAGEN.** De Koninklijke Vlaamse Academie voor Wetenschappen vraagt 1e. een experimentele bijdrage over de verbreiding van het gehalte van enzymen in endocrine klieren, 2e. nieuwe onderzoekingen over vaginale strijkpraeparaten (Einde van beide wedstrijden: 15 October 1952). De wedstrijden voor de dr G. SCHAMELHOUT-prijs, betrekking hebbend op de anthropologie van het Nederlands taalgebied in België en Noord-West-Frankrijk, de JAN-FRANS HEYMANS-prijs (pharmacologie) en de J. B. VAN HELMONT-prijs (algemene pathologie, biophysica en biochemie) sluiten onderscheidenlijk 31 December 1952, 31 December 1951, idem. De reglementen der wedstrijden zijn bij het secretariaat der Academie, Hertogelijke straat 1, Brussel, verkrijgbaar.

— **DE STOEL VAN DE PSYCHIATER.** „Drie jaar geleden deed ik ook zoals de Freudianen en moest hierbij constateren, dat die situatie het fantaseren, vooral het fantaseren over sexualiteit, sterk in de hand werkt en de patiënten vonden die situatie zeer onaangenaam. Later liet ik hen in een stoel afgewend zitten en zij vonden het onnatuurlijk achteruit te moeten spreken en erg vervelend steeds twee ogen in hun rug te weten; daarna liet ik hen toegewend zitten en nam zelf zo plaats, dat ze me in profiel konden bekijken en toen riepen zij uit: „ah! U wilt zeker Uzelf testen!” In de loop van de volgende twee jaar draaide mijn stoel heel geleidelijk, zodat de patiënten me thans vlak in het gelaat bekijken”. (*Belg. Tijdschr. v. Geneesk.*, 1098, 1950).

— **JULES BORDET GEHULDIGD.** Prof. JULES BORDET, NOBEL-prijswinnaar, is ter gelegenheid van zijn tachtigste verjaardag, in tegenwoordigheid van Koningin ELISABETH, gehuldigd. Talrijke sprekers — onder anderen prof. PASTEUR VALLERY RADOT (Parijs) en Sir ALEXANDER FLEMING (Londen) — voerden het woord. De *Annales de l'Institut Pasteur* deed een jubileumnummer verschijnen (*Bruxelles Médical*, 2492, 1950).

ENGELAND. — **FREEDOM IN MEDICINE.** Het „Fellowship for Freedom in Medicine”, een thans 3000 leden tellende vereniging, die de strijd tegen de National Health Service heeft aangebonden, hield onlangs zijn jaarvergadering.

1) Het woord sneeuw was oudtijds, als snee, sneeu (vgl. zee en Zeeuw), zowel vr., m. als o.; een verkleinwoord was *sneekijn* = een beetje sneeuw (J. VERDAM, *Middelnederlandsch Handwoordenboek*).

In het Zweeds is sneeuw (snö) m., evenals in het D.: der Schnee; het Noors-Deense Sne is „genus commune”, terwijl de Lat., Gr. en Romaansche termen voor sneeuw (nix, nivis; νιφάς, Fr. la neige, It. la neve, Sp. la nieve) alle vr. zijn.